

Hol tart a TOPPS program?

A gazdálkodók, szaktanácsadók jól használható anyagokat találhatnak a munkájukhoz

A víz keret- irányelvben, és a növényvédő szerek fenntartható használatára vonatkozó stratégiai irányelvben elfogadott kötelezettségek, illetve a vizekben megengedhető alacsony határértékek szükségessé teszi, hogy a kölcsönös felelősség alapján, valamennyi érdekelt fél (a hatóság, a gyártó, a forgalmazó, a felhasználó, a kezelő) szorosan együttműködjön ezen a területen. Felmérési adatok bizonyítják, hogy a növényvédő szerek döntő részben pontszennyezések következtében jutnak a felszíni és felszín alatti vizekbe. Ezek leginkább a növényvédő szerek kezelése, elsősorban a permetezőgépek töltése és tisztítása során fordulhatnak elő.

Az európai TOPPS program *egységes, átfogó szakanyagot* bocsát a növényvédő szer felhasználók, a szaktanácsadók rendelkezésére, amely mindenek előtt arra ad választ, hogy hogyan lehet elkerülni a vizek növényvédő szerek okozta pontszerű szennyezéseit. Ennek egyik fontos része a „*Legjobb kezelési gyakorlatok (BMPs)*” kiadvány, illetve további információk, továbbképzésekhez, bemutatókhoz használható útmutatók is megtalálhatók benne, közülük számos magyar nyelven is. A nemzetközi szakértők által összeállított anyagok, fordításaik a www.TOPPS-life.org oldalon elérhetők.

Legjobb kezelési gyakorlatok

A TOPPS program egyik legfontosabb eredménye a „Legjobb kezelési gyakorlatok (BMPs)” közös elveinek kidolgozása, amelyet 15 uniós tagállam szakemberei végeztek el. A kiadványt 12 nyelvre fordították le (köztük magyarra is) és voltaképpen ez tekinthető a szaktanácsadás és a továbbképzések elsődleges hivatkozási anyagának.

A kiadvánnyal a termelők, a szaktanácsadók, a növényvédő szerekkel foglalkozók határokon átívelően, egységes irányelveket kapnak a növényvédő szerek helyes felhasználásáról, és ez minden bizonnyal hozzájárul a biztonságosabb használatukhoz.

Letölthető továbbképzési szakanyagok

A „Legjobb kezelési gyakorlatok” alapján a került kidolgozásra továbbképzést segítő oktatási modul, elsősorban azzal a céllal, hogy a helyi szaktanácsadási feladatokat ellátók megtalálják a növényvédő szerek helyes felhasználására vonatkozó szükséges információkat, amelyeket azután a gazdálkodóknak is átadhatnak. Ezek az anyagok az egyes tagországok előírásainak megfelelően kerültek átdolgozásra, és több nyelven is letölthetők a TOPPS web oldalról.

Képgaléria (egy kép néha többet ér, mint 100 kimondott szó)

Már a program kezdetén sokan jelezték, hogy a továbbképzésekhez milyen hatékonyan lehet alkalmazni szemléletes fotókat. Ennek alapján a szakértői hálózaton keresztül több mint 500 kép került összegyűjtésre, jó és rossz példák rögzítésével. A képeket a program elején elfogadott munkafázisok alapján (szállítás, raktározás, permetezés előtt, -alatt, -után, valamint maradékok kezelése) csoportosítottuk. A képeken a helyes és rossz gyakorlatra a zöld ☺ és piros ☹ jelekkel is utalunk.

Oktató video

Az elmúlt hónapokban készült el a végleges változata egy a szántóföldi és kertészeti permetezőgépek helyes használatával foglalkozó video filmnek, amely tényleges és kreált

helyzetek bemutatásával bővíti a szaktanácsadók és a gazdák ismereteit. A képek magukért beszélnek, a film bármikor megállítható, lehetőséget adva részletesebb elemzésre, megbeszélésre. A nemzeti előírások, és lehetőségek figyelembevételével készül el ebben az évben ennek a magyar változata is a Syngenta Kft. támogatásával.

Bemutatók szervezése kiadvány

A TOPPS továbbképzések - amelyeken több 4500-an vettek eddig részt – tapasztalatai alapján a résztvevők kedvezően fogadják a feltételezett és tényleges gyakorlatokról szóló bemutatókat. Ennek alapján állítottunk össze ezt a kiadványt, különböző gyakorlati szituációkat bemutató képekkel, ábrákkal, amelyeket a továbbképzésekbe jól be lehet építeni.

Permetezőgépek tisztítása kiadvány

Vizsgálatok mutatták ki, hogy a permetezőgép tisztítása a növényvédő szerekkel történő vízszennyezések egyik meghatározó forrása, amennyiben ez nem az előírásoknak megfelelően történik. A TOPPS ezért készített el egy kiadványt, amely részletezi a permetezőgépek tisztításának biztonságos eljárásait. Ez a kiadvány különböző nyelveken (magyarul is) letölthető a honlapról legkésőbb az év utolsó hónapjaiban. A permetezőgépre szerelt kiegészítő berendezések alapján tesz a tisztítási eljárásokra javaslatokat.

Bemutatásra kerül az u.n. folyamatos tisztítás (TOPPS tisztítás) technológiája is, amely lehetővé teszi, hogy kevesebb vízzel hatékonyabban kerüljön felhígításra a tartályban levő permetlé maradék. Ennek következtében nagyobb mennyiségű víz marad a külső tisztításra, amely különösen a ventillátoros kertészeti gépeknél lehet nagyon fontos.

Kiadvány a bio tisztítási eljárásokra

Eddig is folytak olyan kutatások és számos országban továbbra is vannak ilyenek, amelyekben a folyékony növényvédő szerek hulladékokat bio kezelési technikákkal tisztítják. Ezek a rendszerek a gazdák problémáira elfogadható megoldási lehetőséget nyújtanak. Erre sajnos sok helyen nem fordítanak kellő figyelmet.

Néhány országban már hatósági engedéllyel működnek ilyen rendszerek, másokban nincs ilyen, illetve erre vonatkozóan tanácsadás sem létezik. A *bio tisztítási eljárások* kiadvány - számot adva az eddigi ismeretekről- az eddigi tapasztalatokat foglalja össze, elsősorban a „bio ágyakról” a „bio szűrési” rendszerekről. A bio ágyakat a gazdák javarészt maguk készíthetik el, az eljárás a pontszennyezések okozta kockázatok csökkentésére költség hatékony, jó megoldásnak ígérkezik. A bio szűrési rendszerek a növényvédő szerek biológiai, fizikai/kémiai, bioaktív mátrixban történő lebontásának elvén működnek. Különböző növényfajok párolgattalással és jobb lebontással ugyanis segítik a szennyvizek kezelését.

TOPPS kiadványok

Eddig kb. 300 publikáció jelent meg a résztvevő 15 országban (BE, CZ, DE, DK, FI, FR, HU, IT, NL, PL, PO, SE, SK, SP, UK). Ezek a növényvédő szerek okozta vízszennyezésekkel kapcsolatosan 3 kiemelten fontos tevékenységi körrel foglalkoznak:

- a helyes növényvédő szer használat (viselkedés)
- a kijuttató eszközök javítása
- infrastruktúra javítása

A vízszennyezés kockázatának csökkentésére a helyes növényvédő szer felhasználás kulcsfontosságú, az eszközök (permetezőgép, töltő, keverő, mosó), és az infrastruktúra (raktár, szennyvízkezelés, tároló) pedig a kivitelezés jó vagy rossz feltételeit teremti meg. A növényvédő szerek okozta szennyezések megelőzhetők, ha *egységes szabályozás, rendszeres*

továbbképzés, felkészült szaktanácsadás és megfelelő ösztönzés támogatja a növényvédelmi tevékenységeket.

TOPPS szórólap

A TOPPS szórólap kiadványok rövid összefoglalói a pontszennyezések megelőzéséről szóló "Legjobb kezelési gyakorlatoknak". Eddig mintegy 250 ezer példány került el a megcélzott szakmai körökhöz, a gazdálkodókhöz, a szaktanácsadókhöz. Itthon is készült belőle mintegy 20 ezer példány. Számos esetben szponzori támogatással (kiadványok végén feltüntetve) további nyomtatások jelentek meg, amelyek terjesztésében számos szervezet, intézet vett részt. Mérete miatt levélben is könnyen továbbítható, a TOPPS web oldalról pedig bármikor letölthető.

A www.topps-life.org oldalon a programról további információk tölthetők le. A magyar nyelvű anyagok megtekintéséhez a kezdő lapról válassza ki a Magyarországot (Hungary), majd menjen az „Expert materials” és „Publications” illetve „More publications & guidelines” címekre.

Dr Manfred Röttele
Better Decision

Dr. Ocskó Zoltán
FVM